

Warszawa, dnia 19 stycznia 2024 r.

Poz. 64

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 8 stycznia 2024 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie noszenia umundurowania przez żołnierzy

Na podstawie art. 270 ust. 2 pkt 1–3 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305 oraz z 2023 r. poz. 347, 641, 1615, 1834 i 1872) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 maja 2022 r. w sprawie noszenia umundurowania przez żołnierzy (Dz. U. poz. 1237) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2 w ust. 3 w pkt 1 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:
„e) Regionalnym Centrum Informatyki Gdynia;”;
- 2) w § 4 w ust. 5 po wyrazach „Akademii Marynarki Wojennej” dodaje się przecinek oraz wyrazy „Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej”;
- 3) w § 5 w ust. 2 w pkt 1:
  - a) w lit. a po wyrazach „11 Dywizji Kawalerii Pancerniej,” dodaje się wyrazy „8 Koszalińskim Pułku Przeciwlotniczym,”;
  - b) w lit. d po wyrazie „służbowego” skreśla się przecinek i dodaje się wyrazy „oraz dla generałów w składzie ubioru służbowego,”;
- 4) w § 6 w ust. 1 po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:
„7a) ciemnoniebieskim – w Wojskach Obrony Cyberprzestrzeni;”;
- 5) w § 7 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) granatowym – generałowie, żołnierze pełniący służbę wojskową w jednostkach zmechanizowanych, zabezpieczenia materiałowego, żołnierze korpusu osobowego sprawiedliwości i obsługi prawnej, szkoły i ośrodki szkolenia tych rodzajów wojsk i służb, żołnierze Dowództwa Garnizonu Warszawa biorący udział w wystąpieniach o charakterze reprezentacyjnym, a także żołnierze Pułku Reprezentacyjnego Wojska Polskiego oraz żołnierze niewymienieni w pkt 2–8;”;
- 6) w § 12 w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Żołnierze kapelani mogą nosić pod kurtką munduru bluzę olimpijkę lub bluzę w składzie ubioru;”;
- 7) w § 24:
  - a) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) w składzie ubioru służbowego – generałom czapkę rogatywkę w kolorze ubioru służbowego;”;
  - b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) ubioru sportowego innego od określonego wzoru – podczas wystąpień indywidualnych oraz zawodów sportowych;”;

- 8) w § 28 skreśla się wyrazy „rezerwie kadrowej lub”;
- 9) w § 32 w pkt 2 po wyrazach „z koszulobluzą” skreśla się pauzę;
- 10) w § 34:
- a) w ust. 4:
    - po wyrazie „ćwiczebnych,” skreśla się wyraz „a”,
    - po wyrazach „personelu latającego” kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „a ocieplacz kurtki technika lotniczego można użytkować samodzielnie w składzie ubiorów specjalnych personelu technicznego.”,
  - b) w ust. 11 w pkt 2 uchyla się lit. d,
  - c) uchyla się ust. 13;
- 11) w § 35 w ust. 1 w pkt 2 na końcu po średniku dodaje się wyrazy „generałowie przy wystąpieniach bez szabli mogą nosić koalicijkę;”;
- 12) w § 37:
- a) w ust. 1 w pkt 2:
    - w lit. a:
      - w tiret pierwszym po wyrazach „bluz olimpijek” skreśla się przecinek oraz wyrazy „koszulobluzy i swetrów” i dodaje się wyrazy „i koszulobluzy”,
      - w tiret drugim po wyrazach „bluzy i kurtki” dodaje się wyrazy „oraz ocieplacza kurtki”,
    - w lit. b:
      - w tiret drugim otrzymuje brzmienie:
        - „– na wysokości lewej piersi kurtki wyjściowej, kurtki wiatrówki, kombinezonu i kurtki pilota, kombinezonu i kurtki czołgisty, bluzy ćwiczebnej, bluzy i kurtki oraz ocieplacza kurtki technika lotniczego, kurtki i podpinki ubrania ochronnego oraz bluzy ocieplacza ćwiczebnego,”
      - w tiret trzecim otrzymuje brzmienie:
        - „– na lewym rękawie bluz wyjściowych marynarskich, półpłaszczki marynarskich, kurtek munduru do stopnia bosmanmata,”
      - w tiret czwartym po wyrazie „munduru” skreśla się wyraz „oficerów” i dodaje się wyrazy „od stopnia bosmana,”
      - w tiret piątym kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się tiret szóste i siódme w brzmieniu:
        - „– na kieszeni prawego rękawa w miejscu wszycia taśmy samoszczepnej bluzy polowej i koszulobluzy pod kamizelkę ochronną,
        - w miejscu wszycia taśmy samoszczepnej koszulek polowych i ćwiczebnych.”
  - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Żołnierze w stopniu wojskowym szeregowego oraz marynarza nie noszą oznak stopni wojskowych.”;
- 13) w § 38:
- a) w ust. 1:
    - w pkt 1 w lit. a tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:
      - „– beretach generałów, a także beretach w składzie ubioru galowego: Żandarmerii Wojskowej, jednostek powietrznodesantowych i kawalerii powietrznej, jednostek obrony wybrzeża, jednostek 11 Dywizji Kawalerii Pancerniej oraz 8 Koszalińskiego Pułku Przeciwlotniczego,”
    - w pkt 2 w lit. a w tiret pierwszym skreśla się wyrazy „(z wyjątkiem swetra)”
  - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Oznaki stopni wojskowych starszy szeregowy specjalista oraz starszy marynarz specjalista w składzie umundurowania galowego, wyjściowego i służbowego wykonuje się:

    - 1) techniką haftu bajorkiem w kolorach czerwony–srebrzysty–czerwony – oznaki stopni wojskowych wykonywane bajorkiem;
    - 2) techniką haftu komputerowego w kolorach czerwony–matowosrebrny–czerwony – oznaki stopni wojskowych wykonywane haftem komputerowym dla Wojsk Lądowych i Sił Powietrznych;

- 3) techniką haftu komputerowego w kolorach czerwony–złocisty–czerwony – oznaki stopni wojskowych wykonywane haftem komputerowym dla Marynarki Wojennej;
  - 4) z taśmy dystynkcyjnej w kolorze czerwono-srebrzysto-czerwonym – oznaki stopni wojskowych wykonywane z taśmy dystynkcyjnej dla Wojsk Lądowych i Sił Powietrznych;
  - 5) z taśmy dystynkcyjnej w kolorze czerwono-złocisto-czerwonym – oznaki stopni wojskowych wykonywane z taśmy dystynkcyjnej dla Marynarki Wojennej.”;
- 14) w § 42:
- a) w ust. 1:
    - w pkt 1:
      - w lit. a w tiret trzecim po wyrazie „stopnia” dodaje się wyrazy „lub miejscu, w którym nosi się oznakę stopnia,”
      - w lit. b w tiret drugim po wyrazie „stopnia” dodaje się wyrazy „lub miejscu, w którym nosi się oznakę stopnia,”
    - w pkt 2:
      - w lit. a w tiret drugim po wyrazie „stopnia” dodaje się wyrazy „lub miejscu, w którym nosi się oznakę stopnia,”
      - w lit. b po wyrazie „stopnia” dodaje się wyrazy „lub miejscu, w którym nosi się oznakę stopnia,”
  - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Żołnierze w stopniu wojskowym szeregowego oraz marynarza pod oznaką szkolną mogą nosić podkładkę pod oznakę szkolną.”;
- 15) w § 43 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
- „3) w postaci napisu „POLAND” – określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 19 lutego 1993 r. o znakach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1351), mogą nosić żołnierze Wojsk Specjalnych uczestniczący w misjach i operacjach wojskowych poza granicami państwa.”;
- 16) w § 45:
- a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) symetrycznie odpowiednio w stosunku do baretek lub miniatur orderów i odznaczeń na półfraku, zakiecie, kurtce munduru w składzie ubiorów: galowego, wyjściowego i służbowego Marynarki Wojennej oraz ubioru wieczorowego Wojsk Lądowych i Sił Powietrznych,”
  - b) w ust. 2 uchyla się pkt 2,
  - c) w ust. 3:
    - we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie „nazwiskiem” skreśla się przecinek oraz wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 4,”
    - pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dobrowolną zasadniczą służbę wojskową w akademiach, uczelniach i szkołach wojskowych oraz w czasie szkolenia specjalistycznego,”
    - dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) służbę w rezerwie, z wyjątkiem służby w aktywnej rezerwie w dniach tej służby oraz odbywania ćwiczeń wojskowych w ramach pasywnej rezerwy, a także żołnierze w stanie spoczynku.”
  - d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Oznaki identyfikacyjnej z nazwiskiem nie noszą żołnierze pełniący:

    - 1) dobrowolną zasadniczą służbę wojskową w czasie szkolenia podstawowego;
    - 2) obowiązkową zasadniczą służbę wojskową;
    - 3) służbę w aktywnej rezerwie w dniach tej służby oraz żołnierze w czasie odbywania ćwiczeń wojskowych w ramach pasywnej rezerwy.”
  - e) w ust. 4:
    - w pkt 1 wyraz „i” zastępuje się wyrazem „oraz”
    - uchyla się pkt 2;

17) w § 46 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierze przeniesieni do rezerwy i w stanie spoczynku na oznakach stopnia lub miejscu, w którym nosi się oznakę stopnia, z wyjątkiem nakryć głowy, noszą oznakę identyfikacyjną, wykonaną z metalu, przedstawiającą stylizowaną literę „R” w okrągłym wieńcu z liści laurowych. Żołnierze nienoszący oznak stopni wojskowych pod oznaką identyfikacyjną mogą nosić podkładkę pod oznakę szkolną.”;

18) § 47 otrzymuje brzmienie:

„§ 47. Oznaki specjalne można nosić zamiennie z:

- 1) oznakami rozpoznawczymi w sposób określony w § 44 ust. 1;
- 2) proporczykiem w sposób określony w § 44 ust. 5.”;

19) w § 64 w pkt 4 uchyla się lit. b;

20) w § 71 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) Jednostce Wojskowej Nr 4410.”;

21) po § 73 dodaje się § 73a w brzmieniu:

„§ 73a. Żołnierze Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni mogą nosić zamiast beretu w kolorze ciemnoniebieskim beret koloru zielonego do dnia 31 grudnia 2025 r.”;

22) w załączniku nr 3 do rozporządzenia uchyla się zestawy nr 7, 8, 23, 24, 37 i 38;

23) w załączniku nr 4 do rozporządzenia zestawy nr 1 i 2 otrzymują brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;

24) w załączniku nr 5 do rozporządzenia zestawy nr 2, 6, 10 oraz 17 otrzymują brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia;

25) w załączniku nr 6 do rozporządzenia zestaw nr 3 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia;

26) w załączniku nr 16 do rozporządzenia tabela otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszego rozporządzenia;

27) załącznik nr 18 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 5 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: z up. *P. Bejda*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 8 stycznia 2024 r. (Dz. U. poz. 64)

Załącznik nr 1

ZESTAW NR 1

Ubiór służbowy generała Wojsk Lądowych z czapką rogatywką

W skład ubioru wchodzi:

1. Czapka rogatywka oficera starszego Kompanii Reprezentacyjnej Wojska Polskiego
2. Mundur służbowy generalski Wojsk Lądowych (ze spodniami do butów)
3. Rękawiczki letnie koloru czarnego
4. Koszula koloru białego
5. Krawat koloru khaki
6. Sznur galowy generalski
7. Pas oficerski koloru czarnego
8. Buty generalskie

ZESTAW NR 2**Ubiór służbowy generała Wojsk Lądowych z płaszczem i czapką rogatywką**

W skład ubioru wchodzi:

1. Czapka rogatywka oficera starszego Kompanii Reprezentacyjnej Wojska Polskiego
2. Mundur służbowy generalski Wojsk Lądowych ze spodniami do butów
3. Płaszcz służbowy Wojsk Lądowych
4. Rękawiczki zimowe koloru czarnego
5. Koszula koloru białego
6. Krawat koloru khaki
7. Szalik zimowy koloru khaki
8. Pas oficerski koloru czarnego
9. Buty generalskie

ZESTAW NR 2**Ubiór polowy żołnierza Wojsk Lądowych z koszulką polową**

W skład ubioru wchodzi:

1. Beret
2. Koszulka polowa
3. Spodnie polowe
4. Pas do munduru polowego
5. Trzewiki

ZESTAW NR 6**Ubiór polowy żołnierza Sił Powietrznych z koszulką polową**

W skład ubioru wchodzi:

1. Furażerka polowa Sił Powietrznych
2. Koszulka polowa
3. Spodnie polowe
4. Pas do munduru polowego
5. Trzewiki

ZESTAW NR 10**Ubiór polowy żołnierza Marynarki Wojennej z koszulką polową**

W skład ubioru wchodzi:

1. Beret marynarski
2. Koszulka polowa
3. Spodnie polowe
4. Pas do munduru polowego
5. Trzewiki

ZESTAW NR 17

**Ubiór polowy z koszulką polową i pasem koloru białego
żołnierza Żandarmerii Wojskowej w czasie pełnienia służby dyżurnej,
patrolowej, konwojowej, asystencyjnej i ruchu drogowego**

W skład ubioru wchodzi:

1. Beret koloru szkarłatnego
2. Koszulka polowa
3. Spodnie polowe
4. Pas koloru białego
5. Trzewiki

ZESTAW NR 3**Ubiór ćwiczebny żołnierza Marynarki Wojennej z koszulką ćwiczebną**

W skład ubioru wchodzi:

1. Beret marynarski (czapka ćwiczebna marynarska)
2. Koszulka ćwiczebna Marynarki Wojennej
3. Spodnie ćwiczebne
4. Pasek do spodni Marynarki Wojennej
5. Trzewiki (półbuty ćwiczebne)

WZORY OZNAK IDENTYFIKACYJNYCH

Lp.	Wzór oznaki identyfikacyjnej z nazwiskiem	Przeznaczenie	Wymiary oznaki identyfikacyjnej z nazwiskiem (mm)			Uwagi
			szerokość	wysokość	wysokość liter	
1		ubiór polowy oraz specjalny z wyjątkiem personelu latającego	100	25	8,5	
2		ubiór polowy w kamuflażu pustynnym	100	25	8,5	
3		ubiór ćwiczebny	100	25	8,5	
4		ubiór wieczorowy, galowy, wyjściowy i służbowy	70-100	16	8,5	
5		ubiór specjalny personelu latającego (pilot)	85	45	7,5	znak lotnictwa wojskowego o wymiarach 15 × 15 mm

6		<p>ubiór specjalny personelu latającego (nawigator)</p>	85	45	7,5	<p>znak lotnictwa wojskowego o wymiarach 15 × 15 mm</p>
7		<p>ubiór specjalny personelu latającego (technik pokładowy)</p>	85	45	7,5	<p>znak lotnictwa wojskowego o wymiarach 15 × 15 mm</p>

PRZEDMIOTY UMUNDUROWANIA I TERMINY, DO KTÓRYCH MOGĄ BYĆ NOSZONE

Lp.	Nazwa przedmiotu	Termin noszenia do
1	2	3
1	Kurtka polowa wzór 93	31.12.2026 r.
2	Szalokominiarka	31.12.2026 r.
3	Kurtka zimowa nieprzemakalna z podpinką	31.12.2026 r.
4	Ocieplacz ćwiczebny	31.12.2029 r.
5	Sweter oficerski Wojsk Lądowych, Wojsk Lotniczych i Marynarki Wojennej	31.12.2026 r.
6	Sweter Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych i Marynarki Wojennej	31.12.2029 r.
7	Mundur wyjściowy letni Wojsk Lądowych	31.12.2028 r.
8	Mundur wyjściowy letni Sił Powietrznych	31.12.2028 r.
9	Mundur wyjściowy letni Marynarki Wojennej	31.12.2028 r.
10	Mundur polowy wzór 2010	31.12.2029 r.
11	Mundur polowy letni wzór 2010	31.12.2029 r.
12	Mundur polowy tropikalny w kamuflażu pustynnym	31.12.2029 r.
13	Mundur polowy tropikalny w kamuflażu pustynnym wzór 2010	31.12.2026 r.
14	Koszulobluza polowa	31.12.2026 r.
15	Koszula ćwiczebna marynarska z krótkimi rękawami	31.12.2026 r.
16	Bielizna zimowa specjalna*	31.12.2028 r.

1	2	3
17	Beret ze znakiem orła wojskowego wykonany metodą termonadruku*	31.12.2026 r.
18	Furażerka polowa Sił Powietrznych ze znakiem orła wojskowego wykonany metodą termonadruku*	31.12.2026 r.
19	Zasobnik żołnierski wzór 93*	31.12.2028 r.
20	Zasobnik piechoty górskiej w kamuflażu pustynnym	31.12.2029 r.
21	Trzewiki letnie*	31.12.2028 r.
22	Trzewiki ćwiczebne tropikalne	31.12.2026 r.
23	Kurtka skórzana pilota z podpinką	31.12.2026 r.
24	Kurtka wyjściowa Wojsk Lądowych	31.12.2024 r.
25	Kurtka wyjściowa Sił Powietrznych i Marynarki Wojennej	31.12.2024 r.
26	Czapka rogatywka	31.12.2026 r.
27	Kapelusz podhalański	31.12.2026 r.
28	Kapelusz huculski	31.12.2026 r.
29	Czapka zimowa (w kolorze czarnym)	31.12.2029 r.
30	Rękawice zimowe pięciopalcowe (w kolorze czarnym)	31.12.2029 r.
31	Trzewiki zimowe (w kolorze czarnym)	31.12.2029 r.
32	Ubranie ochronne (z podpinką w kolorze czarnym)	31.12.2029 r.
33	Oznaka identyfikacyjna z nazwiskiem do ubioru polowego (wykończona nicią w kolorze czarnym)	31.12.2027 r.

* Nie dotyczy żołnierzy zawodowych z wyłączeniem żołnierzy studentów w akademiach, uczelniach i szkołach wojskowych.